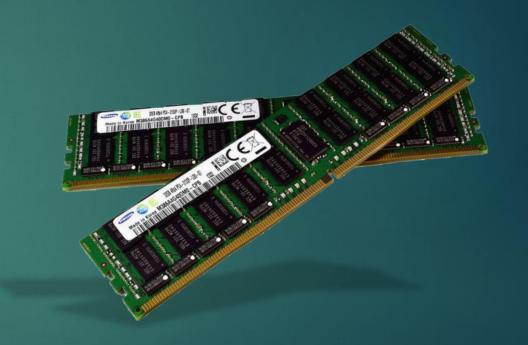
Bellek (Memory)

BilGisayara Giriş Bellek (Memory)

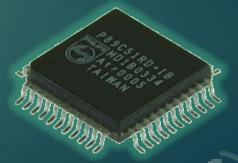
Bellekler,

- Hızlı erişimler,
- Sabit bilgiler ve
- Açılış süreçleri

İçindir.

- RAM ve ROM olmak üzere iki tiptirler.
- Kendi içlerinde çeşitlenirler.

RAM (Random Access Memory)

- İşlemcinin, hesapları için kullandığı hızlı veri deposudur.
- Diske oranla çok daha <u>hızlı oldukları için</u> işlemci tarafından tercih sebebidir.
- Veriyi elektriksel ortamda geçici olarak saklar.
- Verilen güç kesildiğinde işlemler silinir.
- <u>Çalışma prensiplerine göre</u> <u>Statik</u> ve <u>Dinamik</u> olmak üzere <u>ikiye</u> ayrılırlar.
- <u>Yapılarına göre SIMM</u>, <u>DIMM</u> ve <u>RIMM</u> olmak üzere <u>üçe</u> ayrılırlar.
- <u>Çeşitlerine göre</u> EDO, SDRAM, DDR-SDRAM, RDRAM, DDR2, DDR3 ve DDR4 olmak üzere <u>yediye</u> ayrılırlar.

RAM (Random Access Memory)

Çalışma prensiplerine göre:

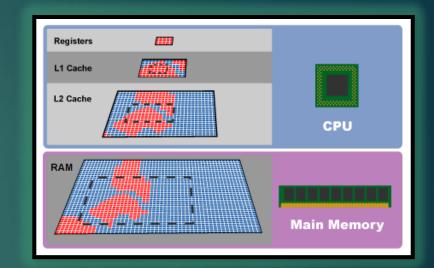
A) Statik RAM:

- Üretim teknolojileri pahalıdır.
- İşlemci içindeki Level 1 ve Level 2 ön bellekler Statik RAM'dir.

B) Dinamik RAM:

- Verilerin saklanabilmesi için güç sürekli tazelenmelidir. (Çünkü veri bitleri kapasitörlerde saklanır.)
- Bilgisayar sisteminin ana belleğidir.
- Veri bütünlüğü denetimi için ECC (Error Correcting Code) teknolojisine sahiptirler.

RAM (Random Access Memory)

Yapılarına göre:

A) SIMM (Single in-Line Memory):

- Modülün sadece tek tarafında veri yolu bulunur.
- 30 ya da 72 pinlidir.
- En fazla 16 bit veya 32 bit bant genişliğindedir.
- Bu modüller çift olarak kullanılmak zorundadır.
- Günümüzde pek kullanılmazlar.

RAM (Random Access Memory)

Yapılarına göre:

- B) DIMM (Dual in-Line Memory):
  - Modülün Çift tarafında veri yolu bulunur.
  - Bu sebeple 64 bit'lik veri bir anda kabul edilebilir.
  - 64 bit bant genişliğindedir.
  - 184 pinlidir. (Bazı pinler hata denetimi içindir.)
  - Bu modüller tek olarak kullanılabilirler.
  - Günümüzde en yaygın olarak kullanılandır.

1) RAM (Random Access Memory)

Yapılarına göre:

- C) RIMM (RAMBus in-Line Memory):
  - 184 pinlidir.
  - 16 bit bant genişliğinde 800 Mhz hızda veri iletebilir.
  - Çok hızlıdırlar fakat pahalıdırlar.
  - Bu yüzden yaygınlaşamamışlardır.

1) RAM (Random Access Memory)

- A) EDO (Extended Data Out):
  - 30 ya da 72 pinlidir.
  - SIMM slotlarına takılırlar.
  - 70 ns, 60 ns ve 50 ns hızlarındadırlar.
  - Pentium II işlemcilere kadar yaygın kullanılmışlardır.

1) RAM (Random Access Memory)

- B) SDRAM (Synchronous DRAM):
  - Sistemin veri yolu hızında çalışırlar.
  - EDO'lara göre daha performanslıdırlar.
  - DIMM slotlarına takılırlar.
  - 64 bit bant genişliğindedirler.
  - 66 Mhz, 100 Mhz ve 133 Mhz hızlarındadırlar. 8-10 ns civarında erişim hızları vardır.
  - Anakart ve işlemci hızlarıyla aynı değerde seçilmelidirler.
  - Günümüzde yaygın değildir.

RAM (Random Access Memory)

- C) DDR-SDRAM (Double Data Rate SDRAM):
  - SDRAM'lerden iki kat daha hızlıdırlar.
  - Saat vuruşları hem yükselen, hem alçalan noktada işlem yapar. (Double Pumping)
  - DIMM slotlarına takılırlar.
  - 64 bit bant genişliğindedirler.
  - 400 Mhz hızındadırlar.
  - 1,6 GB/s hızda aktarım yapabilirler.

RAM (Random Access Memory)

Çeşitlerine göre:

D) RDRAM (RAMBus DRAM):

- 16 bit bant genişliğine rağmen SDRAM'lere göre daha hızlıdırlar.
- Saat vuruşları hem yükselen, hem alçalan noktada işlem yapar.
- Bu yüzden 400 Mhz hızda olmalarına rağmen 800 Mhz'e ulaşabilirler.
- RIMM slotlarına takılırlar.
- Fiyatları yüksek olduğu için yaygınlaşamamışlardır.

RAM (Random Access Memory)

Çeşitlerine göre:

E) DDR2-SDRAM

- DDR-SDRAM gibi 64 bit bant genişliğindedirler.
- DDR-SDRAM gibi saat vuruşları hem yükselen, hem alçalan noktada işlem yapar.
- DDR'lara göre 2 kat daha fazla hızlara (800 Mhz) ulaşabilirler.
- 6,4 GB/s hızlarda aktarım yapabilirler.
- DIMM slotlarına takılırlar.
- DDR'lara göre daha az güç tüketirler. (DDR 2.5V, DDR2 1.18V harcar.)

RAM (Random Access Memory)

<u>Çeşitlerine göre:</u>

F) DDR3-SDRAM

- DDR2-SDRAM gibi 64 bit bant genişliğindedirler.
- DDR2-SDRAM gibi saat vuruşları hem yükselen, hem alçalan noktada işlem yapar.
- DDR2'lere göre 2 kat daha fazla hızlara (1600 Mhz) ulaşabilirler.
- 12,8 GB/s hızda veri aktarabilirler.
- DIMM slotlarına takılırlar.
- DDR2'lere göre daha az güç tüketirler. (DDR 2.5V, DDR2 1.18V, DDR3 1.5V harcar.)
- Düşük güç tüketimi nedeniyle mobil cihazlara daha uygundur.
- Çift ve dört çekirdekli işlemcilere daha uyumludur.

RAM (Random Access Memory)

Çeşitlerine göre:

G) DDR4-SDRAM

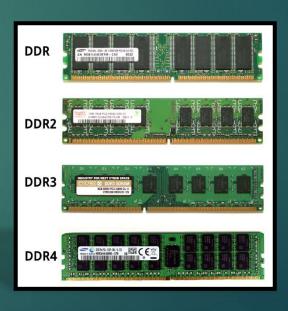

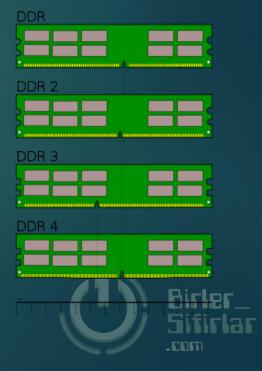
- Devrim niteliğinde değişikliler içerir. Samsung tarafından 2011'de duyuruldu.
- %40 daha fazla performans ve %50 daha az güç tüketimi sağlar.
- 3200 Mhz hıza ulaşabilirler. (DDR3 1600 Mhz)
- DDR3'lere göre daha az güç tüketirler. (DDR3 1.5V, DDR4 1.2V harcar.)
- Geriye dönük uyumlu değildir.

1) RAM (Random Access Memory)

DDR SDRAM Standard	Internal rate (MHz)	Bus clock (MHz)	Prefetch	Data rate (MT/s)	Transfer rate (GB/s)	Voltage (V)
SDRAM	100-166	100-166	1n	100-166	0.8-1.3	3.3
DDR	133-200	133-200	2n	266-400	2.1-3.2	2.5/2.6
DDR2	133-200	266-400	4n	533-800	4.2-6.4	1.8
DDR3	133-200	533-800	8n	1066-1600	8.5-14.9	1.35/1.5
DDR4	133-200	1066-1600	8n	2133-3200	17-21.3	1.2

RAM (Random Access Memory)

Ekran Kartlarında Kullanılanlar:

- VRAM (Video RAM):

Görüntü verilerini daha hızlı işlemek için üretilmiştir. Dual Port özelliği sayesinde hem okuyabilir, hem yazabilir.

WRAM (Windows RAM):

VRAM gibi Dual Port özelliktedir. VRAM'den %25 daha hızlıdır.

SGRAM (Synchronous Graphics RAM):

Görüntü verilerinin okuma ve yazma performansı için üretildi. Tek portludur.

